

Bireyselleşen Batı Değerleri -1-

“Bireycilik”le, bireyi aşan herhangi bir ilke tanımamayı inanç, değer, kavramlardan uzak ve bunun sonucu olarak da uygarlığı, bütün katmanlarıyla, katıksız beşeri unsurlara indirgemeyi kastediyoruz. Bu yüzden, bireycilik Rönesans döneminde “hümanizm” diye bilinen şeyle aslında aynıdır ve “dindışı görüş”ün özelliklerinden biridir. Bu “dindışı” tavrın bütün modern eğilimlerin toplamı olan gelenek yani maneviyat düşmanı tavrıyla çakıştığı aşikârdır. Bu kavram algısının bütünüyle yeni bir algı olduğu anlamına gelmez, ancak son yüzyıllara kadar Batı endeksli bütün uygarlıkları kaplamamışlardı. Bir uygarlığın sadece “ilkesizlik” diye tanımlanabilecek olumsuz temeller üzerine kurulduğu daha önce hiç görülmemiştir. Modern dünya ya bu sağlıklı kişiliğini kazandıran ve onu bir tür canavar haline getiren de işte bu ilke yoksunluğudur. Bunu ancak, çevrimsel dönemin sonuna tekabül etmesiyle açıklayabiliriz. Hatta bu yüzden Batı’nın değerler, kavramlar, kültürler ve inançlarda bugünkü çöküşünü belirleyen etkenin “bireycilik” olduğu söylenebilir, çünkü beşeriyetin sadece en “süfli” yeteneklerinin gelişmesini sağlayan itici güç bireycilikten kaynaklanmaktadır. Bu yeteneklerin gelişebilmesi için hiçbir insanüstü unsur gerekli değildir. Hatta tam tersine, ancak böyle unsurların olması halinde bu yetenekler böylesine gelişebilirler, zira bunlar bütün maneviyatın ve gerçek “entelektüalite”nin tam karşı kutbunda yer almaktadırlar.

Bireycilik her şeyden önce bireyi aşan bir meleke olduğu için “entelektüel” sezginin inkârı ve bu sezginin kapsamına giren bilgi tabakasının yani gerçek anlamıyla metafiziğin yok sayılması demektir. Bu, modern filozofların metafizik diye bir şeyin varlığını her nasılsa kabul ettikleri zaman, “metafizik” kelimesiyle tanımladıkları şeylerin gerçek metafizikle hiçbir ilgisi olmamasını da açıklamaktadır. Onların “ metafizik” dediği şey yalın akli yapılardan, varsayımlardan veya katıksız bireysel düşüncelerden başka bir şey değildir. Bu yüzden, söylediklerinin büyük çoğunluğu sadece fizik alanlarıyla, bir başka deyişle doğayla ilgilidir. Arada, doğrudan doğruya metafizikle ilgili bir mesele ortaya çıksa bile “ sözde-metafizik” kategorisine sıkıştırılmasını sağlayacak bir işlemde geçirilmekte, böylece herhangi bir manevi gerçek veya gerçek çözüme giden yol daha işin başında kapatılmış olmaktadır. Kendi kendisiyle olması bile bir başkasıyla mutlaka çelişen bu kadar çok “ sistem” i doğuran bu tür bireycilik modern bilim adamları ve sanatçılar arasında çok yaygındır. Ama bu bireyciliğin kaçınılmaz olarak yol açtığı zihni kargaşa en çok filozoflar arasında belirgindir. Geleneksel bir uygarlıktan

bir adamın bir düşünce üzerinde mülkiyet iddiasında bulunmaya kalkışması düşünülemez bir şeydir. Kaldı ki böyle biri çıksa bile bu şekilde davranmakla düşünceyi temelsiz bir fantezi seviyesine düşürmüş olacağı için bütün itibarını ve otoritesini yitirir. Eğer bir düşünce doğruysa onu kavrayabilen herkese ait demektir.

DOĞRUNUN YERİNE FAYDALIYI KOYMAK

Kuramlar için zekâ kesinlikle kendi kendisini en aşağı tabakaya indirgenmiştir, akılsa artık sadece maddenin endüstriyel amaçlar için biçimlendirilmesin de kullanılmaktadır. Bundan sonra da geriye atılacak tek adım kalmaktadır. O da zekânın ve bilginin inkâr edilmesini tamamlayacak, “doğru” nun yerine “faydalı” yı koyacak olan adımdır. Pragmatizm işte bu adımı temsil etmektedir:

Normal sıralamanın bütünüyle tepe taklak edilmesini simgeleyen “alt şuur” la birlikte “artık rasyonalizmde olduğu gibi katıksız beşeri alanda olduğumuz söyleyemeyiz. Kendi ufkunu çevreleyen bütün bilgileri kucakladığını iddia eden “dindışı” felsefesinin kendi haline bırakıldığı zaman kaçınılmaz olarak izlenmesi gereken ve izlediği yol, ana hatlarıyla budur.

Doğu kültürlerinde özellikle İslam değer, kavram, kültür yaşam felsefesinde ise bireyciliğin yerini paylaşım yani çoğulculuk alır. Ana tema ise yaradılıştır, yani yaradan ve yaratılan. İslam ilminde metafizik akılla yapılanan, varsayımlardan uzak veya katıksız bireysel düşünceler içermeyen, Bu yüzden, büyük çoğunluğu sadece fizik alanlarıyla, bir başka deyişle doğayla ilgili değildir. Meta fiziğe dayalı yani her olguyu doğa ve bireye endeksli bir felsefe yâda ilim dalı batı toplumlarını tüm değer, inanç, kavramlarından uzaklaştırıp yeni ve farklı bir kültür ile değer yargılarına getirdi buda soysuzlaşma yaşam şeklini oluşturdu [soysuzlaşma soyundan yani tüm ilkelerinden uzaklaşmak]bizim reaksiyon gösterdiğimiz nokta tam anlamıyla burasıdır. Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte devlet bireyi yani toplumu Batılılaştırmak için tüm güç ve iradesini kullandı, burada dikkat edilmesi gereken en önemli unsur devlet asla Batılılaşmadı.

Halkı bireyselleştirerek soysuzlaşma yoluna ile batılı değer, kavram, kültürleri ekseninde asimilasyona zorladı. Buncada başarılı olduğu kanısındayım son yıllarda aile kavramlarımızda yaşadığımız korkunç değişim bu asimilasyonun gerçekleştiğini gösteriyor. Tüm

olanaklarımızla evlatlarımıza inanç, değer, kavram ve kltrlerimizi yaşatmaya çalışmamıza rağmen çevresel, teknoloji, eğitimin ve müfredatın verdiği olumsuzluklarla aciz kalmaktayız.